
Einar Kringlen

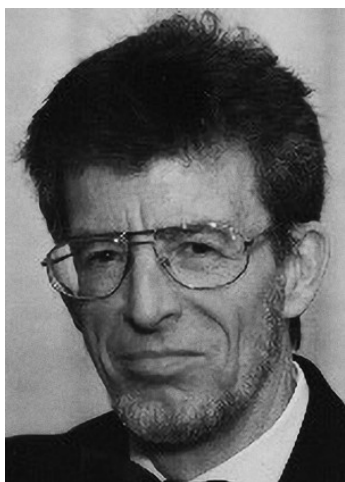
MINNEORD

MONS LIE

EILIV LUND

JOHN GUNNAR MÆLAND

HELGE WAAL

Tidligere professor i psykiatri Einar Kringlen døde 14. mars 2025, 93 år gammel. Han var en samfunnsengasjert og humanistisk innstilt lege som evnet å se sitt fag i et videre perspektiv. Han var uredd og kunne noen ganger provosere både kolleger og allmennheten, men han sto støtt i strid og argumenterte godt for seg. Bak den noe barske fasaden var det en varm og humoristisk person.

Vi lærte ham å kjenne gjennom legebevegelsen mot atomvåpen. Han var eneste norske deltaker på den nystartede organisasjonen Internasjonale leger for forebyggelse av atomkrig (IPPNW) sin første verdenskongress i USA i 1981. Inspirert av dette tok han og andre kolleger initiativ til dannelsen av Norske leger mot atomkrig (NLA) i 1982, og han ble foreningens første leder. Allerede etter ett år hadde NLA mer enn 1 000 medlemmer. Tilsvarende nasjonale foreninger ble dannet i både øst og vest, og i 1985 fikk IPPNW Nobels fredspris for sitt bidrag til å øke opinionspresset mot

atomopprustningen og for fredssamarbeidet mellom leger fra Vesten og fra Sovjetunionen. Den påfølgende nedbyggingen av atomvåpenarsenalene etter enighet mellom Gorbatsjov og Reagan, var sterkt påvirket av de to lederne av IPPNW, kardiologene Bernhard Lown fra USA og Jevgenij Tsjasov fra Russland. Det fikk en til å håpe at verden ville bli et tryggere sted.

Kringlen var en dyktig og sterk leder for NLA i en tid da mange mistenkte at antiatomvåpenarbeid var styrt fra Moskva. Han kom tilbake som leder i 1996 og beholdt sitt engasjement helt til det siste. Han brukte sin psykiatriske kompetanse til å peke på menneskers ufullkommenhet i å forholde seg til den eksistensielle trusselen som atomvåpnene utgjør. Dette gjelder både for folk flest og for dem som må ta avgjørende beslutninger dersom situasjonen skulle komme ut av kontroll. Han la stor vekt på legenes ansvar og skrev i NLAs første medlemsblad: «Det er i disse dager grunn til å minne om at det er 50 år siden Adolf Hitler kom til makten i Tyskland. Den gang sviktet leger og andre akademikere. De ville ikke skitne sine hender ved å ta del i politisk kamp. Resultatet kjenner vi. Leger, like lite som andre, kan i dag la være å ta stilling til den fare som truer alle. La oss gjøre noe før det er for sent.»

Publisert: 31. mars 2025. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.25.0198

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 10. juli 2026.